

NEDERLAND TEGEN SPANJE

In de zestiende eeuw was de koning van Spanje de baas in Nederland. De Nederlanders hadden daar geen zin meer in. Ze wilden zelf beslissingen kunnen nemen en hun eigen geloof kiezen. Zo brak de Tachtigjarige Oorlog uit. Hier lees je wie de hoofdrolspelers waren.

EEN HOOFD MET VEEL KRONEN

Karel V werd in 1500 geboren in de Belgische stad Gent. Toen hij vijftien was, werd hij heer van de Nederlanden. Een jaar later werd Karel koning van Spanje en de gebieden in Zuid-Amerika. En toen hij negentien was, werd hij keizer van het Duitse Rijk. Karel grapte wel eens dat hij meer kronen had dan zijn arme hoofd kon dragen. Karel V was katholiek en heel gelovig. Hij wilde graag dat de mensen in zijn rijk ook katholiek bleven. Maar die waren het daar niet altijd mee eens.

WEETJE: Karel V was dol op vlees en koud bier.

KAREL V

FILIPS II

WILLEM VAN ORANJE

EEN OPSTANDIGE ORANJE

De familie van Willem van Oranje was protestants en zo werd Willem ook opgevoed. Hij werd in 1533 geboren in het Duitse plaatsje Nassau. Toen Willem elf was, erfde hij een prinsdom in Frankrijk. Dat heette 'Orange' (oranje). Van Karel V mocht de jonge Willem zich 'prins van Oranje' noemen als hij tenminste katholiek werd. Dat deed Willem en hij verhuisde naar het hof van Karel in Brussel. Daar leerde hij Latijn, Spaans, Frans, Italiaans en Nederlands. Karel en Filips hadden veel vertrouwen in Willem. Hij was een belangrijke generaal van Karel en Filips. Willem werd stadhouder van Holland, Zeeland en Utrecht. Maar Willem was het niet altijd eens met koning Filips. Hij vond dat iedereen zelf mocht bepalen welke godsdienst men wilde aanhangen. Je geloof moest je zelf kunnen kiezen. Daar kregen ze enorme ruzie over. Willem van Oranje werd daarna de leider van het verzet tegen Filips II.

WEETJE: Willem van Oranje werd gewoon weer protestants.

EEN ONZEKERE KONING

Filips II was de zoon van Karel V. Hij werd geboren in Spanje en sprak Spaans en Portugees. Karel zelf sprak ook Spaans en Frans en Nederlands. Ook Filips was heel gelovig. Hij was steeds bang dat God zijn besluiten niet goed vond. Dat maakte hem erg onzeker. In 1555 werd Filips Heer van de Nederlanden. Zijn zoon Filips III volgde hem later op.

WEETJE: Filips schreef zijn brieven in geheimschrift. Maar zijn vijanden kochten de code van een spion en wisten dus toch wat hij van plan was.

IN OPSTAND

In de zestiende eeuw was de Spaanse koning de baas in Nederland. Hij vond dat alle Nederlanders **katholiek** moesten zijn en hij liet ze belasting (geld) betalen. Steeds meer Nederlanders kwamen daartegen in opstand. Ze wilden zelf hun **geloof kiezen**. Tijdens **de beeldenstorm** maakten ze de beelden en schilderijen in katholieke kerken kapot. Protestanten wilden geen versierde kerken. Stadhouder **Willem van Oranje** werd **protestant** en kreeg ruzie met de Spaanse koning **Filips II**. Willem vond dat de Nederlanders meer hun eigen zaken moesten kunnen regelen. Hij werd aanvoerder van de Nederlandse opstandelingen. Na **tachtig jaar oorlog** werd Nederland een **republiek**.